

**จุดเน้นการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล
ด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ภายใต้การบริหารงาน นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ**

**จุดเน้นการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ภายใต้การบริหารงาน นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ**

การศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนาและการแข่งขันของทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคปัจจุบันการแข่งขันของประเทศขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของคน มากกว่าจำนวนคนและทรัพยากรเช่นในอดีต ซึ่งในการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศ เกี่ยวข้องกับบุคลากรและผู้เรียนจำนวน หลายล้านคน ประกอบกับผลสรุปของการศึกษาไทยที่ผ่านมา คือ ใช้เวลาเรียนมาก เรียนรู้ได้น้อย มีความเครียด และคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาดำรงตำแหน่ง การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การบริหารงานของ นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงเน้นย้ำให้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ปรับเปลี่ยนแนวทางวิธีการทำงานให้เหมาะสม และต้องมีบทบาทในการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย ด้านอื่นด้วย รวมทั้งมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้มากขึ้น ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและขับเคลื่อนการทำงานอย่างจริงจัง สำหรับนโยบายที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและขับเคลื่อนการทำงาน มีดังนี้

๑. เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้ศึกษา

๑.๑ การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ โดยให้มีการทบทวนเนื้อหาสาระในหลักสูตรที่เด็กและเยาวชนต้องเรียนเพื่อให้มีความรู้พื้นฐาน และการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง เท้าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก นอกจากนี้ ควรเน้นเรื่องพื้นฐานคณิตศาสตร์ เพื่อต่อยอดในการผลิตนักวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษ และการใช้ภาษาไทย เพราะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และการอ่าน การคิดวิเคราะห์ การย่อความ ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญของเด็กไทย รวมทั้ง การสร้างจิตสำนึกและค่านิยม ที่ถูกต้องให้แก่เด็กและเยาวชน รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาด้านสุขภาพและภาวะโภชนาการให้เด็กอย่างเหมาะสมกับวัยด้วย

๑.๒ การผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับอุปสงค์ทั้งภายในประเทศ และระดับสากล โดย การผลิตและพัฒนากำลังคนต้องเน้นในสาขาที่ขาดแคลนหรือมีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ เช่น บุคลากรด้านการแพทย์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์

และพยาบาล เป็นต้น ควรเน้นพัฒนาคนไทยให้มีความรู้ความสามารถ ด้านภาษาอังกฤษ มีศักยภาพเพียงพอไปทำงานในต่างประเทศได้ และต้องมีการเตรียมคนไทย ให้พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วย โดยครูอาจารย์จะต้องแนะแนวการศึกษาให้นักเรียนนักศึกษาสนใจเรียนในสาขาที่ขาดแคลนตั้งแต่ต้น เมื่อเปิดประชาคมอาเซียนทำให้มีงานรองรับและมีรายได้ดี ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีเน้นย้ำให้กระทรวงศึกษาธิการเร่งผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษา ด้านคอมพิวเตอร์และวิศวกรรมยานยนต์ ให้เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมยานยนต์

๑.๓ การปลูกฝังคุณธรรมและจิตสำนึกประชาธิปไตย โดยให้ดำเนินการเรื่องการปฏิบัติธรรมของนักเรียนนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เน้นการปลูกฝังเรื่องความมีวินัย การแบ่งหน้าที่การทำงาน จิตอาสา การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ความเสียสละ ความเสมอภาคหญิง - ชาย ตั้งแต่เล็กๆ นอกจากนั้น ให้ดำเนินการนำโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โครงการครูพระสอนศีลธรรม และโครงการปฏิบัติธรรมสำหรับผู้บริหารมาดำเนินการต่อเนือง รวมทั้ง ควรนำเรื่องหน้าที่พลเมือง และศีลธรรมกลับมาบรรจุในหลักสูตร การเรียนการสอน

๑.๔ การพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยให้มุ่งเน้นครูสาขา ที่ขาดแคลน โดยเฉพาะครูที่สอนไม่ตรงตามวุฒิ และครูบรรจุใหม่ต้องได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ การนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน และบุคลากรจากภาคส่วนต่างๆ ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นครู ช่วยสอน โดยเร่งรัดแก้ปัญหาให้คนที่มีความรู้ในสาขาที่ขาดแคลนหรือชาวต่างชาติ ที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูมาช่วยสอนในโรงเรียนได้ เช่น ภาษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มากยิ่งขึ้น นอกจากนั้น ควรเน้นการพัฒนาครูให้สามารถส่งเสริม สร้างทักษะและอำนวยความสะดวก ให้เด็กคิดได้อย่างถูกต้อง สร้างสรรค์ และเน้นการสร้างขวัญ กำลังใจและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลให้กับครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูมีกำลังใจทุ่มเทให้กับการพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น เรื่องเงินเดือนครู การเลื่อนวิทยฐานะ ปัญหาหนี้สินครู เป็นต้น

๑.๕ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพ การศึกษา ให้นำโรงเรียนต้นแบบหรือโรงเรียนตัวอย่างที่สามารถจัดระบบการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ดี มาเป็นตัวอย่าง เพื่อโรงเรียนอื่นนำไปปรับใช้เพิ่มขึ้นต่อไป

๒. การสร้างโอกาสทางการศึกษา

๒.๑ สร้างโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ทูพพลภาพ โดยให้มีการขยายการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลกลุ่มดังกล่าวอย่างทั่วถึง เช่น โครงการ ๑ อำเภอ ๑ ศูนย์ การดำเนินโครงการระยะแรกเน้นให้โอกาสแก่คนที่ยากไร้เป็น

เป้าหมายหลัก ระยะต่อมาเปิดโอกาสให้มี การสอบแข่งขัน ผู้เรียนดีจึงเป็นผู้ได้รับทุน (ทุนสำหรับเด็กเก่ง) ดังนั้น ต่อไปต้องพิจารณาทุนสำหรับผู้ยากไร้เพิ่มเติม เพื่อให้คนยากไร้มี โอกาสไปศึกษาต่อต่างประเทศอย่างเสมอภาค

๒.๒ การศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต ควรส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย เช่น การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในวัยทำงานได้ ยกระดับการศึกษา และได้รับ การพัฒนา เพื่อการประกอบอาชีพและรองรับกับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะควรให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้สูงอายุให้มี ความรู้ การประกอบอาชีพ เพื่อให้กลับมาเป็นกำลังการผลิตของสังคมได้ นอกจากนี้ ควรส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินโครงการพระราชดำริ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ โครงการ ศิลปอาชีพ และการพัฒนาต่อยอดสินค้า OTOP เพื่อการส่งออกต่างประเทศ การเรียนภาษาของ ประเทศ เพื่อนบ้าน การเปิดศูนย์การเรียนรู้ในต่างประเทศ ทั้งศูนย์สอนภาษาไทยให้กับชาว ต่างประเทศ และศูนย์ การเรียนรู้สำหรับคนไทยในต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารและสร้างความ เข้าใจที่ดีต่อกัน

๓. การนำสันติสุขสู่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ นายกรัฐมนตรีเน้นให้ กระทรวงศึกษาธิการต้องมีบทบาทในการใช้การศึกษาแก้ไขปัญหาความไม่สงบสุขใน ๓ จังหวัด ชายแดนภาคใต้อย่างจริงจัง โดยให้ประสานงานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น ศูนย์ อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) เป็นต้น สำหรับการพัฒนาการศึกษา ต้องให้ความสำคัญ กับการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการให้สิทธิพิเศษเรื่องความก้าวหน้า และเงินเดือนแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่เสี่ยงภัย ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็น กรณีพิเศษ และเน้นการจัดการเรียนการสอนสองภาษา (ภาษาไทยและภาษามลายู) เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถสื่อสารภาษาได้ถูกต้อง

๔. การแก้ไขปัญหายาเสพติด มุ่งเน้นให้ทุกสถานศึกษาต้องไม่มียาเสพติด เช่นเดียวกับโครงการ "โรงเรียนสีขาว" ในอดีตที่ผ่านมา โดยให้เพิ่มเติมการดำเนินงานในเรื่อง ความเข้มแข็ง การติดตามอย่างใกล้ชิด และต้องสอนให้เด็กมีภูมิคุ้มกัน มีความรู้เกี่ยวกับโทษ ภัยของยาเสพติด และมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย และการได้รับโทษ เมื่อกระทำความผิด นอกจากนี้ ควรเร่งรัดให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กและ เยาวชนอื่นด้วย เช่น เด็กท้องก่อนวัยเรียน ต้องให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง เด็กติด เกม ต้องสอนให้เด็กมีภูมิคุ้มกัน มีความรู้เกี่ยวกับการรับโทษ ปัญหาการทะเลาะวิวาทและใช้ ความรุนแรง ของนักเรียนนักศึกษา ต้องเร่งแก้ปัญหาและสร้างภาพลักษณ์ที่ดี โดยเฉพาะระดับ อาชีวศึกษา เป็นต้น

๕. การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) ในการจัดหาแท็บเล็ต สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ต้องดูแลให้มีการแข่งขัน อย่างเป็นธรรม และโปร่งใส รวมทั้ง เน้นการพัฒนาเนื้อหาสาระเพื่อบรรจุในแท็บเล็ตให้มีความ น่าสนใจ และส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

๖. การวิจัยและพัฒนา การวิจัยให้มุ่งเน้นงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ต่อภาคการผลิต หรือภาคอื่นๆ ได้จริง ซึ่งจะส่งผลให้ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น โดยแนวทางการ ดำเนินงานข้อแรก ให้สำรวจ และนำงานวิจัยที่ทำไว้แล้วที่สามารถนำมาปรับใช้ประโยชน์ได้ มา ปรับปรุง ต่อยอดเพื่อประยุกต์ใช้ประโยชน์จริง ข้อที่สอง ในการทำวิจัย ควรให้คนที่จะใช้ ผลงานวิจัยเข้ามาร่วมทำการวิจัยหรือเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เช่น ภาคธุรกิจ เพราะหากวิจัยแล้ว ภาคธุรกิจเห็นว่าได้ประโยชน์จริง ภาคธุรกิจยอมให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัยมาก ขึ้นช่วยประหยัดงบประมาณเพื่อการวิจัยของภาครัฐลง ทั้งนี้ ในการวิจัย นอกจากการวิจัย ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือสังคมศาสตร์แท้ๆ ส่วนหนึ่งแล้ว ควรเน้นการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ หรือประยุกต์ใช้ได้จริง

๗. กองทุนตั้งตัวได้ การดำเนินงานโครงการกองทุนตั้งตัวได้ มีความพร้อม พอสมควร และผู้ประกอบการหรือผู้เข้าร่วมโครงการก็มีความพร้อม สามารถดำเนินการตาม นโยบายดังกล่าวได้ โดยเฉพาะผู้ประกอบการใหม่ๆ ควรมีระบบช่วยสนับสนุน โดยให้ ดำเนินการในส่วนที่ชำนาญ สำหรับในส่วนที่ไม่ชำนาญ อาจจัดหาระบบหรือจ้างผู้อื่น ดำเนินการให้ เช่น ผู้ประกอบการบางรายเก่งในด้านการผลิต อาจจัดหาระบบหรือผู้รับจ้างมา ดำเนินการเรื่องการบัญชี การบริหารต่างๆ เป็นต้น

๘. การผลักดันการปฏิรูปการเมืองเพื่อให้มีรัฐธรรมนูญของประชาชน ให้ บุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการทุกระดับ มีส่วนร่วมในการรณรงค์ ทำความเข้าใจ และรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนเพื่อดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล

๙. งบประมาณ ให้เร่งรัดดำเนินการให้มีการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยเฉพาะ งบลงทุน ให้เริ่มดำเนินการโครงการตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ เพื่อให้เงินลงไปช่วยกระตุ้นระบบ เศรษฐกิจของประเทศด้วย และการจัดซื้อ จัดจ้างให้ดำเนินการตามระบบปกติ เพื่อให้เกิด ความโปร่งใส มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม โปร่งใส หากไม่จำเป็น ไม่ควรใช้วิธีกรณีพิเศษ

๑๐. การบริหารจัดการ

๑๐.๑ การบริหารให้ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะเรื่อง ความโปร่งใส ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงการซื้อขายตำแหน่ง เพราะการซื้อขาย

ตำแหน่ง จะทำให้มีการทุจริตคอร์รัปชันตามมา ส่งผลกระทบให้คนที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง
ตรงไปตรงมา ทำงานอย่างทุ่มเท หมดกำลังใจ

๑๐.๒ การดูแลเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศในสถานศึกษาอย่างจริงจัง ถือเป็น
เรื่องสำคัญ โดยเฉพาะการล่วงละเมิดทางเพศในสถานศึกษา ระหว่างครูกับนักเรียน อาจารย์
กับนักศึกษา รวมถึงบุคลากรทางการศึกษาด้วย

๑๐.๓ การพัฒนาประสิทธิภาพสถานศึกษา ให้มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและ
ประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก โดยจัดระบบรับส่งเด็กจากโรงเรียนขนาดเล็กด้วยคุณภาพ ไป
เรียนยังโรงเรียนที่มีคุณภาพดีกว่า โดยผู้ปกครองไม่เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ช่วยให้เด็กได้รับ
การศึกษาที่ดีขึ้น และเป็นการประหยัดงบประมาณด้วย ทั้งนี้ ในการดำเนินงานต้องคำนึงถึง
ปัญหาของมวลชนด้วย เช่น ผู้ปกครองยินยอม เป็นต้น

๑๐.๔ การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ให้มีการประเมินผล
การดำเนินงานแผนงาน/โครงการ เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดทุก ๓ เดือน และปรับปรุง
การดำเนินงานให้ดีขึ้น เร็วขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๑๑. การบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวง/หน่วยงานอื่นในการขับเคลื่อน
นโยบายรัฐบาล ในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล นอกจากกระทรวงศึกษาธิการจะ
รับผิดชอบขับเคลื่อนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาโดยตรง ได้แก่ นโยบายเร่งด่วน
และนโยบายที่เกี่ยวกับด้านการศึกษา แล้ว ยังต้องมีบทบาทเข้าไปมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการ
ขับเคลื่อนนโยบายด้านอื่นด้วย เช่น การเร่งผลิตบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขให้
เพียงพอ (นโยบายด้านสาธารณสุข) การสร้างคนที่มีฐานความรู้ ความชำนาญ และความคิด
สร้างสรรค์ต่อยอดความรู้ สร้างนวัตกรรมจากงานวิจัยได้ (นโยบายด้านเศรษฐกิจ) การเพิ่ม
บทบาทในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว
(นโยบายเร่งด่วน) เป็นต้น รวมทั้งนโยบายอื่นๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วม
ในการขับเคลื่อน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงหลักและกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
ต่อไป

จัดทำโดย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.